

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi moottoriajoneuvoverosta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan eräistä kuorma- ja erikoisautoista kannettavan varsinaisen ajoneuvoveron määrää korotettavaksi. Dieselkäyttöiset moottoripyörät ehdotetaan vapauttaviksi ajoneuvoverosta.

Ehdotetut muutokset liittyvät valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1989, ja ne on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1989 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Varsinaisen ajoneuvoveron määrä

Moottoriajoneuvoverosta annetun lain (722/66) 1 §:n mukaan moottoriajoneuvon käyttämisestä muulla voimalla tai polttoaineella kuin sekoittamattomalla bensiinillä tai bensiinialkoholilla on suoritettava valtiolle moottoriajoneuvoveroa. Moottoriajoneuvoverona peritään dieselöljyä, moottoripetrolia tai sähköä käyttävistä moottoriajoneuvosta varsinaista ajoneuvoveroa. Veron määrä lasketaan ajoneuvon lajin, kokonaispainon, akselien lukumäärän tai telirakenteen sekä perävaunun käytön perusteella. Valtaosa varsinaisen ajoneuvoveron alaisista ajoneuvoista on dieselkäyttöisiä. Vero peritään kultakin verovuodelta, jona on kalenterivuosi.

Varsinaisen ajoneuvoveron määriä on viimeksi korotettu eräille ajoneuvoille vuoden 1988 alusta. Tuolloin korotettiin veroa muista kuorma- ja erikoisautoista kuin kaksiakselisista ajoneuvoista, joissa ei käytetä varsinaista tai puoliperävaunua. Viimeksi toteutettu varsinaisen ajoneuvoveron korotus kohdentui siten

lähinnä raskaille ajoneuvoille ja ajoneuvoyhdistelmille. Muiden ajoneuvojen veron määrä on ollut nykyisen suuruinen vuoden 1986 alusta lukien.

Raskaiden ajoneuvojen suurimpia sallittuja mittoja ja painoja korotettiin 13 päivänä marraskuuta 1987 annetulla asetuksella ajoneuvon asetuksen muuttamisesta (850/87). Sallittu teli-paino korotettiin 16 tonnista 18 tonniin ja seitsemänakselisten ajoneuvoyhdistelmien suurin sallittu paino 48 tonnista 56 tonniin. Kuusi-akselisten ajoneuvoyhdistelmien suurin sallittu paino jäi edelleen 48 tonniin.

Enimmäispainojen korotukset tulevat voimaan vuoden 1990 alusta. Tiersituksen kasvun rajoittamiseksi luovutaan samasta ajankohdasta lukien nykyisestä maa- ja kiviainesten sekä puutavaran kuljetuksessa käytettävästä tilavuusperusteisesta kuormitusjärjestelmästä.

Sallittu ajoneuvoleveys korotettiin 1 päivästä joulukuuta 1987 lukien 2,5 metristä 2,6 metriin.

Maan ollessa jäänyt voi tie- ja vesirakennushallitus myöntää luvan käyttää 60 tonnin yhdistelmäpainoa teillä, joiden talvikunto ja sillat eivät aseta tähän esteitä. Vielä korotettiin vuoden 1992 alusta ulkomaan liikenteessä käy-

tettävän ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu vetoakselipaino 11,5 tonniin.

Edellä mainitun ajoneuvoasetuksen muutoksen yhteydessä arvioitiin, ettei tierasitus kokonaisuutena lainkaan nouse, vaikka käyttöön voidaan ottaa tähän astista raskaampia ajoneuvoja. Tämä perustuu ylikuormien vähenemiseen, akselien lukumäärän lisäämiseen ja siihen, että suuremmalla kalustolla tietyn tavaramäärän kuljettamiseen riittää pienempi ajosuorite. Kuitenkin telipainon korotus 16 tonnista 18 tonniin voi ensi vaiheessa lisätä käytännön kuormitusta perävaunuttomissa kuorma-autoissa. Pääasiassa siltojen vahvistamisesta ja tiestön leventämisestä kuitenkin aiheutuu kustannuksia, joiden määräksi arvioidaan yleisillä teillä 100—150 milj. markkaa vuodessa. Tarvittavien toimenpiteiden tultua suoritetuiksi kustannukset alenevat asteittain. Pysyväksi kustannusten kasvun tasoksi voidaan arvioida noin 30—40 milj. markkaa vuodessa.

Raskaan maantieliikenteen painojen noustessa polttoainekulutus kasvaa, joskin painon kasvua hitaammin. Polttoaineveroa kertyy tähänastista enemmän. Myös ajoneuvon painon mukaan määräytyvän ajoneuvoveron määrä kasvaa. Nämä eivät kuitenkaan riitä kattamaan muutoksesta yhteiskunnalle aiheutuvia kustannuksia.

Mainitun ajoneuvoasetuksen muutoksen yhteydessä valtioneuvosto katsoi, että akseli-, teli- ja kokonaispainojen sekä leveyden korotuksen tieverkolle aiheuttamaa rasitusta vastaa-vasti olisi kuorma-autoliikenteen verotusta tarkistettava vuosien 1989 ja 1990 tulo- ja menoarvioesitysten yhteydessä. Tästä johtuvat muutokset olisi toteutettava riippumatta muista veromuutoksista.

Sallittujen mittojen ja painojen korotuksesta yhteiskunnalle aiheutuvien kustannusten kasvu ehdotetaan katettavaksi osittain ajoneuvoveron korotuksella. Muiden kuorma- ja erikoisautojen kuin kaksiakselisten, joissa ei käytetä perävaunua, ajoneuvoveron määrää ehdotetaan tämän vuoksi korotettavaksi 3 markalla ajoneuvon kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta.

1.2. Moottoripyörien varsinainen ajoneuvo-vero

Varsinaista ajoneuvoveroa on kannettu myös moottoripyöriltä, jos niiden käyttövoimana tai polttoaineena on muu kuin sekoittamaton bensiini tai bensiinialkoholi. Veron määrä on tässä tapauksessa 99 markkaa moottoripyörältä sen painosta riippumatta.

Käytännössä muita kuin bensiinikäyttöisiä moottoripyöriä ei juuri ole. Ajoneuvorekisteriin on tällä hetkellä merkitty kaksi ajoneuvoveron alaista moottoripyörää. Ajoneuvoveron kantamisesta moottoripyöriltä aiheutuu näissä olosuhteissa huomattavasti veron tuottoa suuremmat kustannukset. Tämän vuoksi ehdotetaan, että moottoripyöriltä perittävästä ajoneuvoverosta luovuttaisiin ja asianomainen säännös kumottaisiin.

2. Taloudelliset vaikutukset

Varsinaisen ajoneuvoveron kantaminen ehdotetulla tavalla korotettuna lisäisi veron tuottoa vuonna 1989 arviolta 25 miljoonalla markalla vuonna 1988 sovellettuihin veroperusteisiin verraten.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989. Lain säännöksiä noudattaen olisi vero voitava maksuunpanna jo ennen sanottua päivää.

4. Säättämisjärjestys

Lakiehdotus olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa yhtä vuotta pitemmältä ajalta kannettavaa veroa koskevassa säättämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

moottoriajoneuvoverosta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 5 §:n 1 momentin 6 kohta, sellaisena kuin se on 13 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (947/85), ja

muutetaan moottoriajoneuvoverosta 30 päivänä joulukuuta 1966 annetun lain 5 §:n 1 momentin 3—5 kohta, sellaisina kuin ne ovat 20 päivänä marraskuuta 1987 annetussa laissa (859/87), näin kuuluviksi:

5 §

Varsinainen ajoneuvovero on dieselöljyä, moottoripetrolia tai sähköä käyttämään tarkoitusta taikka nestekaasua käyttävästä moottoriajoneuvosta:

— — — — —
3) kaksiakselisesta kuorma-autosta, joka on hyväksytty ja jota käytetään puoliperävaunun vetoon, kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 48 markkaa ja kaksiakselisesta kuorma-autosta, joka on hyväksytty ja jota käytetään varsinaisen perävaunun vetoon, kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 51 markkaa;

4) muusta kuin 5 kohdassa tarkoitetusta telirakenteisesta kuorma- tai erikoisautosta ja kolme- tai useampiakselisesta kuorma- ja erikoisautosta kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 33 markkaa

19 000 kilogramman kokonaispainoon saakka ja kultakin tämän ylittävältä 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 60 markkaa;

5) telirakenteisesta kuorma-autosta, joka on hyväksytty ja jota käytetään puoliperävaunun vetoon, kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 45 markkaa ja telirakenteisesta kuorma-autosta samoin kuin kolme- tai useampiakselisesta kuorma-autosta, joka on hyväksytty ja jota käytetään varsinaisen perävaunun vetoon, kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 51 markkaa.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1989. Tämän lain säännöksiä noudattaen voidaan varsinainen ajoneuvovero maksumpanna jo ennen lain voimaantuloa.

Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 1988

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Erkki Liikanen*

Laki

Liite

moottoriajoneuvoverosta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 5 §:n 1 momentin 6 kohta, sellaisena kuin se on 13 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (947/85), ja

muutetaan moottoriajoneuvoverosta 30 päivänä joulukuuta 1966 annetun lain 5 §:n 1 momentin 3—5 kohta, sellaisina kuin ne ovat 20 päivänä marraskuuta 1987 annetussa laissa (859/87), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Varsinainen ajoneuvovero on dieselöljyä, moottoripetrolia tai sähköä käyttämään tarkoitettua taikka nestekaasua käyttävästä moottoriajoneuvosta:

3) kaksiakselisesta kuorma-autosta, joka on hyväksytty ja jota käytetään puoliperävaunun vetoon, kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 45 markkaa ja kaksiakselisesta kuorma-autosta, joka on hyväksytty ja jota käytetään varsinaisen perävaunun vetoon, kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 48 markkaa;

4) muusta kuin 5 kohdassa tarkoitettusta telirakenteisesta kuorma- tai erikoisautosta ja kolme- tai usempiakselisesta kuorma- ja erikoisautosta kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 30 markkaa 19 000 kilogramman kokonaispainoon saakka ja kultakin tämän painon ylittävältä 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 57 markkaa;

5) telirakenteisesta kuorma-autosta, joka on hyväksytty ja jota käytetään puoliperävaunun vetoon, kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 42 markkaa ja telirakenteisesta kuorma-autosta samoin kuin kolme- tai useampiakselisesta kuorma-autosta, joka on hyväksytty ja jota käytetään varsinaisen perävaunun vetoon, kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 48 markkaa; *sekä*

6) moottoripyörästä 99 markkaa.

3) kaksiakselisesta kuorma-autosta, joka on hyväksytty ja jota käytetään puoliperävaunun vetoon, kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 48 markkaa ja kaksiakselisesta kuorma-autosta, joka on hyväksytty ja jota käytetään varsinaisen perävaunun vetoon, kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 51 markkaa;

4) muusta kuin 5 kohdassa tarkoitettusta telirakenteisesta kuorma- tai erikoisautosta ja kolme- tai useampiakselisesta kuorma- ja erikoisautosta kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 33 markkaa 19 000 kilogramman kokonaispainoon saakka ja kultakin tämän ylittävältä 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 60 markkaa;

5) telirakenteisesta kuorma-autosta, joka on hyväksytty ja jota käytetään puoliperävaunun vetoon, kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 45 markkaa ja telirakenteisesta kuorma-autosta samoin kuin kolme- tai useampiakselisesta kuorma-autosta, joka on hyväksytty ja jota käytetään varsinaisen perävaunun vetoon, kultakin kokonaispainon 100 kilogramman määrältä tai sen osalta 51 markkaa.

(6) kohta kumotaan)

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1989. Tämän lain säännöksiä noudattaen voidaan varsinainen ajoneuvovero mak-
suunpanna jo ennen lain voimaantuloa.*